

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-187/20-M

Název	Mateřská škola Karla Čapka Jeseník
Sídlo	Karla Čapka 353/5, 790 01 Jeseník
E-mail	ms.capkova@jen.cz
IČ	62353080
Identifikátor	600150470
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Marcela Chudárková, DiS.
Zřizovatel	město Jeseník
Místo inspekční činnosti	Karla Čapka 353, 790 01 Jeseník
Termín inspekční činnosti	10. 2. až 12. 2. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 6 v rozsahu odst. 2 písm. b), c) a d) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Ve třech věkově odlišených třídách mateřské školy (dále také MŠ, škola) bylo ke dni inspekce vzděláváno celkem 73 dětí, z nich bylo 25 v posledním roce před nástupem k povinné školní docházce včetně čtyř dětí s odkladem povinné školní docházky. Mateřská škola přijímá i děti mladší tří let, kterých přijala na začátku školního roku 2019/2020 šest. Provoz MŠ probíhá od 6.00 do 16.30 hodin. Úplata za předškolní vzdělávání je stanovena na 390 Kč. Po celou dobu pobytu dětí v MŠ je zabezpečen pitný režim, stravování dětí zajišťuje mateřská škola ve vlastní školní jídelně. Informace o činnosti školy jsou dostupné ve vstupních prostorách a na webových stránkách školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Poslední dva školní roky byly v MŠ spojeny s personálními změnami. Kromě ředitelky školy, která převzala vedení školy na začátku března školního roku 2018/2019, byly do pracovního poměru přijaty v aktuálním školním roce dvě učitelky s krátkou dobou pedagogické praxe v předškolním vzdělávání. Další čtyři učitelky patří ke zkušené části pedagogického sboru. Začínající učitelky pracují ve třídě vždy s učitelkou s delší pedagogickou praxí, procházejí systematickým adaptačním programem a je jim věnována intenzivní metodická podpora. Průběžnou individuální podporu dle potřeb dětí zajišťuje školní asistentka. Strategie k rozvoji školy, které stanovila v koncepci předložené při konkurzním řízení, se jí daří postupnými kroky naplňovat, a to především v oblasti optimalizace interpersonálních vztahů a účinných opatření směřujících k zajištění vzdělávacího procesu v bezpečné prosociální atmosféře. Systematicky se ředitelka školy věnuje rozvoji profesních kompetencí učitelek prostřednictvím realizace vzdělávacích seminářů pro celý pedagogický sbor, provádí četnou hospitační a kontrolní činnost, nastavila pravidla pro sebehodnocení učitelek a pro vzájemné hospitace pedagogů za účelem kolegiální inspirace a poskytování zpětné vazby ke kvalitě předškolního vzdělávání. Na koncepci školy navázala ředitelka školy v ročním plánu práce, průběžně práci školy vyhodnocuje, v rámci širší pedagogické diskuze s ostatními pedagogickými pracovníky stanovuje další cíle k rozvoji školy a inovuje koncepční záměry. Důležitým prvkem při vlastní řídicí práci i vedení všech zaměstnanců je důraz na otevřenou, respektující, pozitivní a profesionální komunikaci. Úspěšně se ředitelce školy daří rozvíjet všestranné vztahy s důležitými partnery školy při vzdělávání a aktivní prezentaci školy na veřejnosti (nové webové stránky, četná interakce prostřednictvím sociální sítě, pravidelná e-mailová komunikace se zákonnými zástupci dětí na konci měsíce, letáčky propagující činnost školy). Podněty k průběhu vzdělávacího procesu např. ze strany zákonných zástupců dětí operativně řeší a přijímá k nim potřebná opatření. Dílčím rizikem v řízení školy byly nedostatky ve vedení povinné dokumentace školy, školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání nebyl zcela v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem. V rámci třídního plánování scházela systematická práce s dílčími cíli při vzdělávání dětí a plánování preventivně logopedických aktivit.

Průběžně zajišťuje ředitelka školy obnovu materiálních podmínek pro realizaci činnosti školy a vytváří příznivé podmínky pro harmonický rozvoj osobnosti dětí. Všechny třídy mají funkčně a tvořivě vybavena centra aktivit (domácnost, ateliér, dramatické hry, hudba, kostky, pokusy a objevy, manipulační a stolní hry, knihy a písma, písek a voda, dílny, cvičení), modernizována a doplněna novými hracími prvky byla školní zahrada. Členitost budovy a rozmístění jednotlivých prostor, v nichž se odehrává vzdělávání a s ním všechny související činnosti (stravování, odpolední klidové aktivity včetně odpočinku, hygiena), kladou velké nároky na zajištění účelnosti organizace vzdělávání. Plynulost vzdělávacího

procesu znatelně narušují časté přesuny dětí v rámci budovy a jednotlivých podlaží, dochází k nežádoucím prostožům mezi činnostmi, vzájemnému čekání a řazení dětí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Pro naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání využívá mateřská škola v uplatňovaném pedagogickém stylu alternativní program „Začít spolu“, který spočívá ve využívání didaktických zásad upřednostňujících samostatné rozhodování dětí při vzdělávání a vlastní iniciativu v účelně rozčleněném prostoru do center aktivit. Na školní vzdělávací program navazovaly učitelky společnými náměty pro celou MŠ, které pak v třídních vzdělávacích programech rozpracovávaly a vzdělávací nabídku pro centra aktivit konkretizovaly. O účasti jednotlivých dětí v nich si vedou učitelky záznamy a průběžně děti nenásilně motivují k jejich postupnému využití. Nabídka činností byla pestrá, promyšlená, s většinou vhodně volenou motivací, podporovala rozvoj smyslového vnímání, logického myšlení, předčtenářské a předmatematické gramotnosti, grafomotoriky i jemné motoriky. Cíleně byly posilovány polytechnické dovednosti dětí při práci s rozmanitým materiálem. Při většině činností děti prokázaly, že umějí zadanou činnost dokončit, následně ji popsat a jednoduchým způsobem vyhodnotit. Nenásilně tak získávají přirozenou cestou komplexní pojem o všech fázích učení a jsou vedeny k podpoře sebedůvěry. Během všech sledovaných aktivit bylo patrné, že pedagogové vedou děti k dodržování pravidel chování a vzájemného soužití v MŠ. Hodnocení ze strany učitelek bylo převážně pozitivní, děti motivovalo a zároveň jim podávalo zpětnou vazbu k dosaženým výsledkům. Vedení dětí k elementárnímu sebehodnocení, sebereflexi a vzájemnému hodnocení bylo zaznamenáno především při hodnocení práce v centrech aktivit. Někdy však bylo jednotvárné, zdlouhavé, nepřehledné, příliš verbalizované a nebyla při něm vždy zcela efektivně využita přítomnost dvou pedagogických pracovníků ve třídě. Podpora tělesného rozvoje a zdraví probíhala zejména prostřednictvím pravidelného delšího cvičení jedenkrát v týdnu i kratšími pohybovými a relaxačními aktivitami v ostatních dnech. K přirozenému pohybu měly děti dostatek příležitostí při pobytu venku na zahradě a vycházkách do okolí školy, které tematicky navazovaly na didakticky zacílené činnosti.

V průběhu inspekční činnosti probíhalo vzdělávání v přátelském prostředí, pedagogické pracovnice respektovaly přirozené projevy dětí. Efektivitu celého vzdělávacího procesu i využívání center aktivit však negativně ovlivňuje četné přemístování dětí na stravování i nastavený režim denních činností v brzkém a zrychleném režimu (dopolední svačina v části tříd již od 8.00 hodin ráno, oběd od 11.00 hodin). Takto nastavený režim zkracuje i prostor pro ranní spontánní činnosti dětí před dopoledními řízenými aktivitami. Řízené a spontánní aktivity jsou pak málo vyvážené a děti, které přicházejí do MŠ později, nejsou rovnoměrně zapojeny do přirozených her s vrstevníky, mívají i motivace k dalším aktivitám. Také organizace odpoledního odpočinku dětí byla narušena příliš časnou realizací zájmových aktivit vedených učitelkami školy nebo externími lektory.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání korespondovaly s vytvořenými podmínkami, uplatňovanými pedagogickými přístupy i věkovými a individuálními odlišnostmi dětí. Ty se dobře orientovaly ve svém prostředí, chovaly se k sobě ohleduplně a většina z nich se dokázala domluvit, spolupracovat a dodržovat pravidla soužití. Během dne děti mezi sebou přirozeně, bez zábran komunikovaly a navazovaly bezproblémově kontakty s dospělými. Děti mladší tří let byly v mateřské škole zdařile adaptovány. Při stolování děti většinou projevovaly

samostatnost v sebeobsluze, udržovaly čistotu, starší děti uměly používat příbor. Méně byly vedeny k aktivnímu využívání nastaveného pitného režimu. Všechny děti prokazovaly znalost mnoha dětských písní, říkadel, básní.

Stanovené vzdělávací cíle využívaly obsahové souvislosti s reálnými situacemi, zcela se však nedařilo provázat vzdělávací nabídku s diferencovanou formou vzdělávání, respektující individuální vzdělávací schopnosti a potřeby jednotlivců. Evaluace předškolního vzdělávání vzhledem k naplňování vzdělávacích záměrů v jednotlivých oblastech byla prováděna pravidelně. Hodnocení tematických celků bylo zaměřeno více na průběh vzdělávání, nevedlo ale k sebereflexi učitelek z hlediska efektivity využitých metod, forem, motivace a pedagogických přístupů včetně vyhodnocování naplnění dílčích cílů a stanovování cílů dalších pro následující období. Rozvoj jednotlivých dětí během školního roku je zaznamenáván, k získávání informací využívají učitelky kromě pedagogického pozorování diagnostický formulář a sběrné portfolio včetně sledování dětské kresby. Získané údaje však neobsahovaly konkrétní východiska a závěry potřebné k plánování diferencované vzdělávací nabídky, dalších pedagogických postupů, zaměřených na individuální vzdělávací potřeby a učební schopnosti jednotlivých dětí, včetně následného vyhodnocení úspěšnosti uplatněných prostředků. V případě potřeby je zákonným zástupcům dětí doporučována individuální logopedická náprava u odborníka, který uskutečňuje ve škole každoročně depistáž. Chybělo však systematické začleňování preventivně logopedických aktivit (dechová, hlasová a artikulační cvičení) do běžného vzdělávacího procesu s propojením k realizovanému tematickému celku ve všech třídách.

Mateřská škola klade důraz na spolupráci se zákonnými zástupci dětí, kteří mají možnost využívat kontaktu s učitelkami při individuálních konzultacích a třídních schůzkách, účastnit se programů školy. Adaptace dětí před nástupem k povinné školní docházce na nároky základního vzdělávání je podpořena spoluprací s místní základní školou, jsou pořádány konzultace a vzájemné návštěvy včetně besedy zaměřené na tematiku školní zralosti s odborníky a učitelkami prvního stupně základních škol. Děti jsou zapojovány do života města, vzdělávání je obohacováno akcemi kulturního, sportovního, environmentálního a poznávacího charakteru.

Závěry

Vývoj školy

- v průběhu školního roku 2018/2019 převzala vedení mateřské školy nová ředitelka školy, která se prvotně zaměřila na optimalizaci interpersonálních vztahů, profesionální a respektující komunikaci s dětmi i dospělými v rámci pedagogického kolektivu i interakce se zákonnými zástupci dětí; přistoupila rovněž k operativnímu řešení podnětů ze strany zákonných zástupců dětí k realizaci vzdělávacího procesu.

Silné stránky

- koncepční záměry ředitelky školy stanovují jasně formulované cíle a zřetelně identifikované podmínky k jejich postupnému naplňování,
- důraz na profesní rozvoj pedagogů podpořený vzděláváním celého pedagogického sboru, sebehodnocením učitelek, nastavením vzájemných hospitací pedagogů a systematickým metodickým vedením učitelek s krátkou dobou praxe v předškolním vzdělávání,
- začleňování aktivit podporujících polytechnické dovednosti dětí do běžného vzdělávacího procesu,

- intenzivní osvětová činnost pro zákonné zástupce dětí před nástupem k povinné školní docházce,
- vstřícnost k přijímání dětí mladších tří let spojená s vytvořením adekvátních podmínek k jejich bezpečné adaptaci na vzdělávací prostředí a zapojení do kolektivu vrstevníků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- plynulost vzdělávacího procesu a vyváženost spontánních a řízených aktivit dětí je negativně ovlivněna nastavením brzkého denního režimu dětí a četnými přesuny dětí v rámci budovy v průběhu celého vzdělávání,
- vyhodnocování tematických celků se nezabývá účinností a efektivitou zvolených metod a forem s cílem sebereflexe učitelek,
- nízká míra diferenciací a individualizace vzdělávací nabídky vzhledem k individuálním schopnostem a potřebám jednotlivých dětí spojená s malou mírou využívání závěrů z realizované pedagogické diagnostiky k dalšímu pedagogickému působení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- využívat při všech aktivitách, včetně didakticky zacílených činností, cílenou diferenciaci a individualizaci dle aktuálních schopností a dovedností dětí,
- rozvíjet schopnost sebehodnocení a vzájemného vrstevnického hodnocení dětí ve vazbě k jejich dalšímu osobnostnímu rozvoji a motivaci k učení kromě slovního vyjádření také dalšími rozmanitými formami, např. prostřednictvím pohybového vyjádření, symbolů, emotikonů či obrázků,
- přirozeně začleňovat do vzdělávacího procesu preventivně logopedické aktivity,
- zvážit a promyslet organizaci stravování, odpoledního odpočinku dětí a přesunů v rámci budovy školy tak, aby byla zajištěna plynulost dopoledního a odpoledního proudu vzdělávání bez nežádoucích prostojů a čekání dětí,
- denní režim směřovat více k vyváženosti spontánních a řízených činností dětí, zejména změnou organizace ranních a dopoledních činností;
- zájmové aktivity směřovat do pozdějšího odpoledne tak, aby byl zajištěn odpočinek a klidové aktivity dětí dle požadavku rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 31. 1. 2020
2. Výkaz S1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2019
3. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Školka v říši pohádek“, s platností od 1. 9. 2019
4. Koncepce rozvoje Mateřské školy Karla Čapka, leden 2019
5. Roční plán, školní rok 2019/2020
6. Vlastní hodnocení školy, školní rok 2018/2019
7. Třídní vzdělávací programy, školní rok 2019/2020
8. Třídní knihy, školní rok 2019/2020
9. Školní řád mateřské školy, čj. 36/2019, s platností od 1. 9. 2019
10. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2019/2020
11. Plán hospitační činnosti a záznamy z hospitační činnosti, školní roky 2018/2019, 2019/2020
12. Evaluační materiály ředitelky školy, třídní evaluace, sebehodnocení učitelek, školní rok 2019/2020
13. Záznamy z jednání z pedagogických rad, školní roky 2018/2019, 2019/2020
14. Školní matrika (žádosti o přijetí, rozhodnutí o přijetí, oznámení o rozhodnutí o přijetí, evidenční listy dětí s požadovanými údaji), školní rok 2019/2020
15. Přehledy docházky dětí, školní rok 2019/2020 ke dni inspekce
16. Pedagogická diagnostika a portfolia dětí, vedené dle docházky dětí
17. Dokumentace dětí s odloženou školní docházkou, vedená dle docházky do MŠ
18. Zápisy ze schůzek s rodiči, školní rok 2019/2020 (5. 9. 2020)
19. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy, vedená k termínu inspekční činnosti
20. Adaptační program začínajícího učitele, hodnocení začínajícího učitele, školní rok 2019/2020
21. Doklady související se zajištěním bezpečnosti dětí, školní rok 2019/2020
22. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy, rok 2019
23. Doklady související se zabezpečením školního stravování, školní rok 2019/2020

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Zonna Bařinková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Zonna Bařinková v. r.

Mgr. Jitka Zavadilová, školní inspektorka

Mgr. Jitka Zavadilová v. r.

Ing. Eva Stachová, kontrolní pracovnice

Ing. Eva Stachová v. r.

V Olomouci 2. 3. 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Marcela Chudárková, DiS.,
ředitelka školy

Marcela Chudárková, DiS. v. r.

V Jeseníku 3. 3. 2020